

JEKQB NA OTÙ “NWOKE” NA ÁGBÁMGBÁ

Jenesis 32:11-32; 35:9-15
IHEÒMÙMÙ 25 - Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN’ISI: “Ewe kwenyere ya ka o gbokwasi onwe-ya ezi àkwà ọcha ahu bu ezi omume nile nke ndi nsø” (Nkpughe 19:8).

I Njèm ॥laghachi Ulo Nke Jekqb

1. Ndị mmuozi Chineke zutere ya, Jenesis 32:1, 2; Ndị Hibru 1:14; Abù Qma 91:11; 34:7
2. Ozi ezigaara Isø, Jenesis 32:3-5
3. Nlaghachi nke ndiozi ahụ na ihe ozø niile nke daputara, Jenesis 32:6-8; Deuteronomi 1:7; Ilu 29:25; Aisaia 51:12; Luk 12:4,5

II Ekpere Naalusi ọlu ike nke Jekqb

4. Anaara mkwà niile nke Chineke, Jenesis, 32:9-12; 22:17; 31:3; Job 5:19; Abù Qma 91:4, 15
5. Njikere ime ka obi dì Isø mma – Idoziuzø, Jenesis 32:13-15; Levitikos 6:4; Luk 19:8, 9; Olu Ndi-ozi 24:16
6. Ntuzi aka dì icheiche nye ndiorù ya, Jenesis 32:16-20; Ilu 6:3; 22:4

III Ijiobi chụqàjà nke Jekqb

7. Emere ka ihe niile o nwere gabiga mmiriiyi ahụ, Jenesis 32:21-23
8. Náání ya na Chineke, Jenesis 32:24; Daniel 10:8; Matiu 6:6
9. Ya na otù nwoke naagba mgbá rue chiqbubø, Jenesis 32:24-26; Hosea 12:4; Matiu 7:7; Jemes 5:16
10. Enwetara ngɔzi ahụ -- odudonso, Jenesis 32:27-32; 17:1-10; 35:9-15; Levitikos 20:8; Jøn 17:15-17; Ndị Efesos 5:25-27; 1 Ndị Tesalonaika 4:3; Ndi Hibru 13:12; 1 Jøn 4:18.

NKQWA DÌ ICHEICHE

N’Abù Qma 91, amaokwu 11, anyị naagụ na Chineke gaenye ndị mmuozi Ya iwu banyere anyị idebe anyị n’uzo anyị niile. Mpataihè a ekwuruokwu banyere ya n’amaokwu nke mbụ nke iheòmùmù anyị n’ezie ga abuworị óké ihe igbaume nke Jekqb, nke ahụ bụ kwa ihe Chineke kwadobere banyere nleta ahụ.

Mgbe ngosiputa nke onye ọbia nke Eluigwe ahụ gasiri Jekqb nyere ndị orù ya ozi dì mkpà izigara nwanne ya nwoke bù Isø. O jiri olu dì umeala zie ya. “Otù a ka orú-gi Jekqb siri,” ya na okwu dì icheiche nke pürü ime ka egwù ọ bụla nke Isø nwere banyere ịtụfụ ihe niile o nwere ozø bilata. Nkekanké échichè ndị ahụ pütara ihè mgbe ọ siri, “Enwe-kwa-ram ehi, na inyinya-ibu, na igwe ewu na aturu, na orú ndikom, na ndiyom nēje ozi: m’we zie igosi onye-nwem, ihuta amara n’iru gi” (Jenesis 32:5).

Ma otù ọ dì, ndị ozi ahụ weghachiri ozi nke mere ka obi lọq Jekqb mmiri, egwù tükwara ya. Egwù mere ka Jekqb gosi kwa ozø mmuo nke obiumeala n’ekpere ya nke Chineke, nke ọ bụ nime ya ka o chètaara Chineke mkwà ahụ niile: “Chineke nke nnam Abraham, na Chineke nke nnam Aisak, JEHOVA nke nāsim, laghachi n’ala-gi, laghachikuru umu-nna-gi, M’gême kwa gi nma: Ekwesighm ebere nile, na ezi okwu nile, nke I meworo orù-Gi” (Jenesis 32:9, 10).

Ezi nchegharị naeweta agụụ idoziuzø -- inyeghachi ihe ahụ enwetara n’uzo na ezighiezi. Zakiṣ mere ngwa igosi ụdị mmuo a mgbe ọ chọtara Onyenweanyị ma nwaputa kwa mgbanwe nke obi dì ebube (Luk 19:8). O gaabuworị na obi Jekqb naachosiike ịzipurụ nwanne ya nwoke onyinye dì óké ọnụ ahịa iji kwughachi ya ihe nke na adị nwaoge nke funariri Isø mgbe anapurụ ya ọnodụ nke diokpara ya na ngozi (Ezikel 33:14), O buri omen’ala ịzipurụ ndị emejoworo onyinye ịnata iruoma ime ka obi dì ha mma. “Ka m’were onyinye-inata-iru-oma nka nke nāga n’irum kpuchie anya-ya emesia m’gāhu iru-ya; elegh anya ọ gāhum iru-oma” (Jenesis 32:20).

Site n’ighoṭa nkeo ma inyeaka ahụ nke dì nsø dì nso, na o nwekwara ihe ọ naachosiike n’aka Chineke, bụ ihe kpaliri Jekqb ịbamị n’iji obi chụqàjà; anyị hụrụ na ọ chijiri ihe niile o nwere gabiga mmiriiyi ahụ, o wee fodu náání ya na Chineke.

Iji obichüaịja bụ ntqala ihe niile ọ bụla anyị naanata site na Chineke. Mgbe anyị tögborø ihe niile n’ebi ịchüaịja Chineke naachø ka anyị kpee rue mgbe anyị gaanata ọzízà site n’Eluigwe. O dürü anyị ọdụ ka anyị náekpesi ekpere ike náewepughị aka; n’ihi na anyị nwere mkwà na O gaaza (Abù Qma 86:7). Jekqb ekweghi ka

arapu ya, kama ya na “nwoke” ahu gbagidere mgbá rue mgbe agoziri ya: “M’gagh-agha gi ka ị la, ma ọ bụrụ na ị gozighm” (Jenesis 32:26).

Nke a bụ nnqo mgbe edoro Jekob nsø. Dika edoro Abraham nsø mgbe ya na Chineke nwere ọgbugbandu nke obibi ugwu (Jenesis 17) ewee gbanwee aha ya site na Abram ka ọ bụrụ Abraham, ewee si otu a doo Jekob nsø, ma Jekob (“onye aghughø”) ghøro Israel (“nwa eze nke Chineke”).

Eleghjanya aririọ Jekob rịorø nwoke ahu onye ya na ya gbara mgbá ka ọ gwa ya aha ya bụ náání iji kwagide ihe ahu nke Jekob mataworo – na ya na onye dí ukwu karịa mmadu agbawo mgbá; “Ahuwom Chineke iru na iru, ka o kwuru, ewe naputa ndum” (Jenesis 32:30). Obụ ezie na mgbe ya na mmadu a pürü iche gbasiri mgbá n’abalị ahu niile Jekob matara na ọ bughị mmadu efu ka o rugidere, n’ihi na isiọsu Jekob pürü n’onodu ya n’ihi “nwoke” ahu metuṛu ya aka.

Jekob rịo kwara aririọ maka ngozi site n’aka onye ya na ya naagba mgbá, náegosi site n’aririọ a na o matara na onye a pürü inye ya ngozi, náekwu kwa na ọ gaghi arapu “Nwoke” ahu ka ọ laa rue mgbe ọ natara ngozi ahu.

O gaabụ na ogologo mgbá ahu bụ na Chineke chørø ka Jekob were obichqojà nke ọ na achqohi ime. Ma n’ihi iji obi ya niile chiqojà n’ikpeazụ, nnogidesi ike ya, na okwukwe ya, na nnwaputa nke odudonsø bụ ihe enyere ya gbanwee kwa aha ya jibụ Irael: “O bugh Jekob ka agakpø aha-gi ọzø, kama Israel: n’ihi na ị jisiwo ike n’ebi Chineke nø na n’ebi madu nø, i we nwe ike” (Jenesis 32:28).

Odudonsø nke Agba Ochie bụ nnqo otu ihe ahu dika nnwaputa nke Agba Ohụ. Ụkpuru Adam ahu naadi kwa ndu ọ bụná mgbe enwesiri nzoputa ma ọ dí mkpà na aga ebibi ya kpamkpam. Jekob, dika mmadu ọ bụla, eketaworị ụkpuru nke mmehie ahu, wee chørø kwa imeri ya. Ọ pughị ime mmehie bụrụ kwa onye ya na Chineke dí n’udo, n’ihi na “Onye ọ bulu nke amuworo site na Chineke adighi-eme nmehie.” O díri ya mkpà ka ewepụ mmehie ahu nke amuworo ya nime ya ka o wee chota onyinye amara a. Ọ dí mkpà iji obichqo ajà (Ndị Rom 12:1), ewee nata ihe ahu achqorø, (Levitikos 20:8), dika ọ pütara ihé site ná ndu nke ndị nna ya ochie gaa n’iru.

AJUJU DỊ ICHEICHE

1. Ihe ịgbaume dí ańaa ka Jekob naezute n’uzo ijè ya?
2. Gịnị bụ ozi naalo obi mmiri nke ndị ozi weghachiri?
3. Gịnị ka Jekob mere mgbe ọ na anabata ndiozi ya?
4. Chineke ò nyewo Jekob ihe gaeme ka o kwenye na Onyenweanyị gaanonyere ya na nlaghachi ya?
5. Gịnị bụ ihe dí mkpà mgbe niile n’ịnata ngozi site n’aka Onyenweanyị?
6. Jekob ọ mezuru ihe achqorø? N’uzo dí ańaa?
7. Gịnị ka ọ pütara na Jekob na otu nwoke naagba mgbá?
8. Ọ lụpütara ihe Jekob chørø?
9. Gịnị bụ ngozi ọ natara?
10. Ọlee onye ochie ọzø natara ụdị ngozi a nke agbanwekwara aha ya?